

GRAFITI

Jelgavas Mākslas skolas
7.a klases audzēknes
Alises Vecrumbas

Noslēguma darbs
2021./22.m.g.

Darba vadītāja: Nellija Skujeniece

Darba mērķis

Mans darba mērķis bija izteikt savas domas un priekš sevis padziļināties šajā Grafiti, tēmā, kā arī, kā tas ir attīstījies Latvijā.

Ideja par grafiti atnāca ļoti spontanni un negaidīti, toties tā man uzreiz iepatikās. Pirms tam es biju nodarbojusies ar to, bet ļoti minimāli, un domāju, ka būtu forši iedziļināties, uzzināt kas un kapēc?

Darba gaitas

No paša sākuma es sāku pētīt visus pieejamos informācijas avotus par savu tēmu. Ļoti daudz pētīju grafiti internetā un uz ielas vairāk pievērsu tiem uzmanību. Savā darbā biju izdomājusi rakstīt manuprāt diezgan aktuālu un grafiti raksturīgu uzrakstu "KARAM NĒ!". No sākuma es mēģināju uz lapas zīmēt dažādu burtu stilus lai piemeklētu kādu interesantu. Kad biju izveidojusi burtus bija jāizvēlās krāsas, un izvēle krita uz manām mīļākajām - melna un rozā. Kad skice bija gatava, ķēros pie darba, man bija sagatavota pamatne, uz kuras bija jāpārnes tas, kas bija skicē.

Kas ir Graffiti?

Vārds “GRAFFITI” nāk no itāļu valodas, kas nozīmē “uzskrāpēts”. Graffiti ir plašs jēdziens, kuru labāk raksturo termins “ielu māksla”, to tehniski dažādos stilos izpilda ar markeru vai krāsas aerosolu. Vienkāršākais skaidrojums būtu — uzraksti uz sienām, bet, pētot nedaudz dziļāk, var secināt, ka tā ir atsevišķa kultūra, kas cieši saistīta ar Hip-Hop. Vismaz tā tas bija ielu graffiti pirmsākumos 60-tajos gados Amerikā. Mūsdienu graffiti atšķiras no jebkura zīmējuma uz sienas ar to, ka tas pamatā ir vārds vai cita veida uzraksts, kas ir artistiski izstrādāts. Tā saturs variē no kultūras uz kultūru, no pagātnes uz tagadni, politisku un reizēm arī bezjēdzīgu ziņojumu prizmām. Šī parādība nav radusies lai cilvēku apdzīvoto telpu padarītu skaistāku vai izpelnītos mākslas kritiķu uzmanību. Graffiti mākslā rakstnieka teksts ir kā balss, kura tiek sadzirdēta, tādējādi atļaujot turēties pretī slāpējošajam klusumam. Komunikācijas mākslas aspekts slēpjas momentā. Katram burtam graffiti ir savs stils – raksturs. Šī loma paplašina burta jēdzienu, ļaujot izteikt krietni vairāk nekā tas pats vārds nodrukāts tradicionālajā drukā. Graffiti stils var nepakļauties tehniskajiem ierobežojumiem un videi, bet vienlaicīgi, tam jāiekļaujas arhitektiskajā kompozīcijā, lai ziņojums būtu ērti un nekļūdīgi nolasāms.

Grafiti vēsture

Savu uzplaukumu grafiti piedzīvoja ASV 1970. gados. Lielajās pilsētās *bombings* sāka izplatīties tik ātri, ka no krāsaino iedzīvotāju geto tas pārgāja arī uz citu pilsētas kvartālu sienām un pat uz transporta līdzekļiem. Skaidrs, ka varas vīriem tas nepatika, jo pārsvarā grafiti nebija māksla, bet gan vandalisms, taču starp smērējumiem atradās arī īstie mākslas šedevri, ko atzina arī daļa sabiedrības. Žanra attīstību veicināja izteiktā popularizēšanās, grafiti zīmēja tik daudzi, ka tas kļuva ikdienišķs sienu apķēpāšanas veids.

Grafiti - Māksla vai Vandālisms?

Manuprāt nav precīzas atbildes uz šo jautājumu. Tas ir atkarīgs no katra dažāda cilvēka. Piekš kāda tas var būt pievilcīgs un uzskatīt to par mākslasdarbu, turpretī cits to uzskatīs par nepieklājīgu ķēpājumu.

Mana darba tapšana:

Skices:

Secinājumi

No sākuma man likās ka grafiti ir vienkārši zīmējumi uz sienām, bet pētot to dziļāk, es sapratu, ka grafiti var būt māksla, tas var nest kādu domu, un lai sanāktu labs grafiti, ir jātrenējas, bet tam ir diezgan liels šķērslis tas, ka Latvijā grafiti ir vandālisms (piemēram, ja tu to dari uz kādas nepiederošas tev ēkas, kaimiņu žoga vai zem tilta). Tādēļ es diplomdarba laikā to darīju uz finiera gabaliem mājās, tas nedeva to nelielo baiļu sajūtu, ka tevi var pieķert policists. Vēl, ļoti sarežģīti ir dabūt Jelgavā krāsas un it īpaši nomaināmās augšīņas (caps). Ar darbu kopumā es esmu apmierināta. Tomēr biju domājusi ka sanāks labāk, bija vairākas reizes kaut kas jāpielabo, bet tā gāja diezgan raiti. Man šķiet, man izdevās uztaisīt gandrīz identiski to, kas man bija skicē.